

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Brno

Inspekční zpráva

Základní škola Břeclav, Kpt. Nálepky 7

Kpt. Nálepky 7, 690 06 Břeclav

Identifikátor školy: 102 255 148

Termín konání orientační inspekce: 17. 1. - 19. 1. 2001

Čj.	124 48/2000-005011
Signatura	ol4cu105

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Břeclav, Kpt. Nálepy je úplná základní škola s 1. až 9. ročníkem s výchovně vzdělávacím programem základní škola č. j. 16847/96-2. Součástí školy je školní družina. Zřizovatelem je město Břeclav. Škola je v působnosti Školského úřadu v Břeclavi. Od 1. ledna 1996 má škola právní subjektivitu. Spádovou oblastí školy je čtvrt' města Břeclavi Charvátská Nová Ves. Škola je umístěna ve čtyřech sousedících budovách. Nejstarší budova, ve které je umístěn 2. stupeň má 125 roků. Nejmladší budovou je sportovní hala uvedená do provozu před dvěma lety. Ve škole je 9 tříd se 175 žáky. Školní družina má dvě oddělení.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Kvalita vzdělávání na prvním stupni je v inspekční zprávě posouzena hodnocením sledovaných jevů jako je plánování a příprava výuky, podmínky výuky, organizace výuky, formy a metody práce, motivace, hodnocení, interakce a komunikace v českém a německém jazyce a matematice, na druhém stupni je zhodnocena ve výše uvedených sledovaných jevech ve skupině společenskovedních a přírodovědných předmětů.

Hodnocení kvality vzdělávání na prvním stupni

Český jazyk, německý jazyk a matematika

Časová dotace vyučovacích hodin, členění učiva do jednotlivých ročníků ve sledovaných předmětech odpovídaly učebnímu plánu a učebním osnovám vzdělávacího programu. Časově tematické plány mají učitelky zpracované pro všechny předměty. Učivo matematiky, českého jazyka a německého jazyka na sebe vhodným způsobem navazuje, k duplicitě nedochází. Učitelky byly na výuku bezprostředně připravené, ale v přípravě se zaměřily většinou na poznatkovou sféru vzdělávání, méně na oblast dovednostní a hodnotovou. O žácích se specifickými schopnostmi a potřebami jsou všechny vyučující dobře informované, věnují jim speciální péči v kroužcích. Tuto činnost koordinuje dyslektická poradna vedená speciálním pedagogem. V bezprostřední přípravě však na tyto žáky pamatovala jen vyučující v první třídě.

Dvěma vyučujícím chybí potřebná odborná a pedagogická způsobilost (viz. protokol). Avšak absence kvalifikačních podmínek u těchto vyučujících nesnižovala kvalitu výuky. Škola má pro výuku sledovaných předmětů k dispozici učební prostory, které odpovídají psychohygienickým požadavkům. Ve třídách nechybí relaxační kouty s koberci, jsou světlé, velmi dobře vybavené a působí klidným a estetickým dojmem. Učební pomůcky jsou moderní a ve výuce jich bylo efektivně využíváno. Psychohygienické zásady byly dodržovány na dobré úrovni.

Struktura hospitovaných vyučovacích hodin odpovídala stanoveným výukovým cílům věku žáků. Organizační pokyny byly pro žáky srozumitelné, žáci podle nich dokázali samostatně pracovat. Zvolené vyučovací metody a formy práce vedly k dosažení vzdělávacího cíle. Efektivita odpovídala spíše tradičnímu frontálnímu způsobu výuky, činnostnímu pojetí vyučování, v němž mají žáci dostatek příležitostí aktivněji se na výuce podílet, bylo věnováno málo pozornosti. V případě vyučovací hodiny českého jazyka v první třídě, kde učitelka zvolila pestré metody a formy práce, projevovali žáci o předmět větší zájem a do výuky se více zapojovali. Opakování a procvičování učiva logicky navazovalo na probrané učivo, žáci při

něm prokazovali dobré znalosti, zadávané úkoly byly přiměřené. O své úspěšnosti však byli díky absenci zpětné vazby informováni ojediněle. Kontrolou třídních knih a sešitů žáků bylo zjištěno, že složce psaní ve čtvrtém a pátém ročníku, které je součástí jazykového vyučování, je věnováno velmi málo pozornosti. Kladem sledovaných hodin byla průběžná kontrola a individuální pomoc při plnění zadaných úkolů.

Úvodní motivace ve spojitosti s probíraným učivem byla provedena pouze ve dvou případech. Žákům učitelé pomáhali, jejich práci hodnotili zřídka. Celkové zhodnocení v závěru vyučovacích hodin bylo často opomenuto.

V případě převahy komunikace vedené od učitele směrem k žákům se žáci stávali většinou pasivními posluchači plnicími zadaný úkol. Komunikovat a spolupracovat mezi sebou mohli žáci jen při skupinových činnostech. Učitelé se však snažili pozitivně působit na kvalitu vzájemných vztahů mezi žáky a svým přístupem k nim vytvářeli klidné pracovní prostředí. Dohodnutá pravidla jednání žáci v průběhu výuky akceptovali.

Plánování, příprava výuky jsou vzhledem ke vzdělávacímu programu na průměrné úrovni, personální, materiální a psychohygienické podmínky jsou velmi dobré. Efektivita sledovaných hodin byla vzhledem k celkové organizaci výuky, použitým metodám a formám práce průměrná. Tomu odpovídala i úroveň motivace, hodnocení, spolupráce, interakce a komunikace mezi žáky navzájem a mezi žáky a pedagogy.

Vynikající, téměř příkladná kvalita výuky byla sledována v první třídě. Vzhledem k rezervám v oblastech celkové organizace práce, komunikace, motivace a hodnocení většiny sledovaných vyučovacích hodin hodnotí ČŠI kvalitu vzdělávání na prvním stupni jako průměrnou.

Hodnocení kvality vzdělávání na druhém stupni

Společenskovědní předměty (český jazyk, dějepis, občanská výchova)

Výuka českého jazyka, dějepisu i občanské výchovy probíhala v souladu se schváleným učebním plánem a učebními osnovami. Časově tematické plány vyučujících byly zpracovány tak, aby nedocházelo k obsahové duplicitě a byla zajištěna kontinuita výuky. Stanovené výukové cíle většinou odpovídaly aktuálnímu složení třídy, o žácích se specifickými poruchami byli vyučující informováni, bezprostřední příprava tomu zcela neodpovídala.

Vyučující českého jazyka si doplňuje vzdělání tak, aby splňovala kvalifikační požadavky, výuka dějepisu a občanské výchovy je zajištěna odborně a pedagogicky způsobilými učiteli. Vyučování probíhalo ve vhodně a účelně upravených třídách, vyučující měli k dispozici nástěnné pomůcky, mapy, audiovizuální techniku. Odborná knihovna je podle možností doplňována novými tituly, stejně jako školní videotéka. Současným potřebám ne zcela odpovídá knižní fond žákovské knihovny. Žáci 8. ročníku neměli k dispozici učebnice občanské výchovy.

Cíle hodin byly v převážné většině stanoveny, organizace výuky preferovala frontální metody za vhodného využití názorných pomůcek a didaktické techniky. Žáci měli poměrně malý prostor pro samostatné a aktivní učení, ve shlednutých hodinách nebyla patrná odlišná práce se žáky nadanými ani se žáky se specifickými poruchami učení. Forma diskuse byla částečně využita v hodinách dějepisu a občanské výchovy. Výuka byla vedena odborně a věcně správně.

Při výuce bylo využíváno především vstupní motivace. Velká pozornost byla zejména

v hodinách českého jazyka věnována procvičování a upevňování učiva, avšak bez využití možnosti hodnocení výkonu žáků. Klasifikace v hodinách dějepisu byla objektivní, spravedlivá, učitelem zdůvodněná. Při zkoušení učiva občanské výchovy vyučující výkon žáka nezhodnotil, klasifikaci nesdělil. Ve shlednutých hodinách nebylo využito sebehodnocení ani vzájemné hodnocení žáků. Rezervy se objevily i v závěru hodiny, kdy shrnutí učiva, příp. zadávání domácích úkolů většinou probíhalo po skončení hodiny. Při zadávání pololetních písemných prací z českého jazyka volí vyučující vhodná témata, kontrolu a klasifikaci prací provádí včas, chybí však zpětná vazba - vlastní oprava chyb samotnými žáky.

Vyučování probíhalo v klidné, pracovní atmosféře. Žáci respektovali stanovená pravidla, vyučující většinou dbali na správný jazykový projev a rozvoj komunikativních schopností žáků. Nebyly zaznamenány žádné projevy nežádoucího chování.

Plánování a příprava výuky je velmi dobrá, podmínky, organizace, formy a metody, motivace a hodnocení průměrné, interakce a komunikace je velmi dobrá. Celkově je výuka skupiny společenských věd hodnocena jako průměrná.

Přírodovědné předměty (matematika, fyzika, přírodopis)

Plánování výuky je v souladu s učebními plány a tematickými plány zpracovanými a realizovanými zkušenými učiteli, kteří jsou pro výuku odborně a pedagogicky způsobilí.

Výuka matematiky a fyziky probíhala v kmenových třídách s průměrným materiálním vybavením. Přírodopis byl vyučován v odborné učebně s velmi dobrým materiálním zázemím. Mnoho názorných výukových pomůcek (přírodopis) bylo vytvořeno vyučující. Zařazování vyučovacích předmětů do rozvrhu výuky je z psychohygienického hlediska dobře zabezpečeno. Pro požadovanou výkonnost žáků v průběhu dne byly vytvořeny dobré podmínky.

Kvalita výuky byla v hospitovaných předmětech značně rozdílná v závislosti na podání učiva a na schopnosti učitelů žáky motivovat. Úroveň výuky se pohybovala v rozmezí velmi dobré (přírodopis) až po pouze vyhovující (některé hodiny matematiky). Učitelé matematiky a fyziky využívali frontální metody učení s klasickou strukturou vyučovacích hodin. V těchto případech byla výuka sice dobře připravena, vedena však byla monotónně s převahou verbálních aktivit učitele. V důsledku takového vedení výuky žáci neprojevovali o učivo větší zájem a efektivita procesu učení byla malá. Naopak tomu bylo v přírodopise, kde vyučující zařazovala metody aktivního učení. Na modelových situacích žáci aplikovali své teoretické poznatky. Spolupracovali ve skupinách, dobře pracovali s učebnicí a sami vytvářeli pěknou pracovní atmosféru. V takto vedených hodinách žáci na základě pozorování popisovali a hodnotili sledované jevy a za vedení vyučující vyvozovali závěry. Někdy tempo výuky bylo vzhledem k věku žáků příliš vysoké.

Motivace žáků byla v důsledku rozdílných metod a forem práce rovněž velmi rozdílná. Zatímco žáci především v přírodopise byli úspěšně přirozeným způsobem motivováni k učení, v hodinách matematiky zůstávali v procesu učení většinou pasivní. Hodnocení žáků učiteli bylo objektivní a spravedlivé.

Interakce a vzájemná komunikace mezi žáky odrážely způsob vedení výuky učitelem. Většina výuky byla provázena malou ochotou vyučujících akceptovat žáky a vytvářet pozitivně laděnou pracovní atmosféru. V přírodopise byla vyučující přístupná k diskusi a dávala žákům možnost k vyjádření svých myšlenek a názorů. Ve většině sledovaných hodin (určité problémy s udržení pozornosti žáků během výuky měl vyučující fyziky) žáci respektovali pokyny učitelů a pravidla stanovená školním řádem.

Plánování a příprava výuky je velmi dobrá, podmínky, organizace, formy a metody, motivace a hodnocení průměrné, interakce a komunikace vzhledem k vedení výuky ve fyzice a matematice je pouze vyhovující, v přírodopisu na velmi dobré úrovni. Celkově je výuka skupiny přírodovědných předmětů hodnocena jako průměrná.

Hodnocení kvality vzdělávání

Celková kvalita výuky na prvním i druhém stupni školy je na základě dílčích zjištění ve sledovaných předmětech hodnocena jako průměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Dlouhodobé koncepční plánování bylo narušeno výstavbou nové sportovní haly a personálními změnami v oblasti umělecké výchovy. Z rozboru dané situace vyplývá, že koncepční záměry školy jsou silně závislé na personálních a materiálních možnostech školy, bez většího ohledu na potřeby žáků. Proto došlo v koncepci školy ke změně, od zaměření na uměleckou výchovu byla škola nucena se zaměřit na tělesnou výchovu. Tomu také odpovídá současné rozložení volitelných a nepovinných předmětů. Nová koncepce je pedagogickým sborem podporována a je ucelená. Dlouhodobé plánování bylo také narušeno odchodem učitele matematiky a výpočetní techniky mimo školství. Nový učitel matematiky (viz. hodnocení kvality vzdělávání) není zárukou zvýšení úrovně výuky tohoto předmětu a nezapadá do nově pojaté koncepce. Do dlouhodobých cílů je velmi dobře zařazena práce speciálního pedagoga.

Koncepce školy je velmi závislá na podmínkách školy. Také poslední personální změny příliš nekorespondují s novou koncepcí. Přesto je plánování ucelené. Proto hodnotíme tuto oblast řízení jako průměrnou.

Organizování

Základním organizačním nástrojem je velmi dobře zpracovaný Vnitřní řád školy, který je úplný a bezesporný. Vzhledem k velikosti školy je celková struktura řízení školy jednoduchá. Vedení školy je složeno z ředitele školy, jeho zástupkyně a z výchovného poradce. Významnou úlohu v organizaci chodu školy také hrají třídní učitelé. Ředitel školy jednoznačně delegoval některé pravomoci na svoji zástupkyni. Také třídním učitelům definoval určité pravomoci usnadňující každodenní provoz. Poradním orgánem ředitele je pedagogická rada. Zápisy z jednání této rady jsou přehledné a účelné. Potřebné informace (nejen z těchto porad) se předávají žákům a jejich rodičům včas a převážně úplně. Nepřesná byla např. informace o odchodu žáka ze školy z důvodu nezvládnutí výuky cizího jazyka). Ochrana osobních dat je až na výjimky zajištěna (okopírované vyšetření žáků PPP volně vložené do katalogových listů). Rozvrh hodin je v souladu s Vyhláškou č. 291/1991 Sb. o základní škole. Informace dávané školou směrem k rodičům jsou včasné a úplné. Rada školy ani rodičovské sdružení není vytvořeno. Škola se prezentuje na veřejnosti prostřednictvím článků v časopisech místního významu, vývěsní skřínky umístěné u školního plotu, stykem s obecním úřadem a pořádáním mnoha školních akcí lokálního významu. Výroční zpráva je zpracována v souladu s příslušnou právní normou. Rozhodnutí ředitele jsou v souladu se správním řádem, jsou včasná, ale někdy nepřesná. Byla zjištěna chybná organizace školní družiny, neboť obě oddělení jsou realizována v jedné, byť dobře vybavené místnosti (viz. protokol). Povinná dokumentace školy je vedena ve stanoveném rozsahu a stanovenou formou, bez administrativních nedostatků.

Organizování výchovně vzdělávacího procesu má stanovena jasná pravidla, která odpovídají velikosti školy a umožňují účinné řízení. ČŠI hodnotí tento proces jako velmi dobrý.

Vedení a motivování pracovníků

Při každodenním řízení školy se v případě nutnosti operativně svolává porada. Při vyhodnocování sledovaného jevu se počítá se zpětnou vazbou. Pravomoci všech pracovníků školy jsou jednoznačně stanoveny. Ve škole jsou vytvářeny dobré podmínky pro další vzdělávání pracovníků a pro jejich mimoškolní činnost. Kritéria pro přidělování nenárokových složek platu jsou obecně známa. Nesoulad s touto normou je jednorázové přiznávání osobních příplatků v některých měsících jako určité odměny za mimořádnou práci. Také jako nesystémové je přijetí nového učitele matematiky, který plně nenahrazuje předchozího učitele zaměřeného na výpočetní techniku. Též jeho komunikace s dětmi se do budoucna jeví jako problematická. Motivujícím prvkem v práci učitelů se stává možnost využití nové tělocvičny.

Vedení a motivování pracovníků je na průměrné úrovni.

Kontrolní mechanismy

Vzhledem k velikosti školy je kontrolní systém velmi jednoduchý. Je především soustředěn na hospitace a kontrolu provozu, na dodržování zásad bezpečnosti, požární ochrany a dokumentace. Vedení školy se v hospitační činnosti převážně soustřeďuje na jevy vzniklé potřebou provozu školy. Chybí větší systematičnost.

Kontrola studijních výsledků je prováděna pravidelnými rozbory průběžné i výsledné klasifikace. Z finančních důvodů bylo upuštěno od oficiálních testů. Součástí kontroly je i hodnocení úspěšnosti žáků při přechodu na střední školy.

Kontrolní systém je promyšlený, účelný, vzhledem k hospitační činnosti je méně účinný. ČŠI hodnotí kontrolní mechanismy jako průměrné.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy je dobře zajištěno, je funkční. ČŠI hodnotí kvalitu řízení školy jako průměrnou.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- Škola má nově postavenou sportovní halu, kterou používá pro školní tělesnou výchovu, mimoškolní tělovýchovné aktivity dětí a činnost sportovních oddílů.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy vedená podle § 38 a) zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů
- Tematické plány učitelů

- Rozvrh hodin
- Organizační řád, pracovní řád, školní řád
- Zápisy z porad a pedagogických rad, předmětových komisí
- Výroční zpráva školy za školní rok 1999/2000
- Třídni knihy a katalogové listy
- Učební plány
- Osobní dokumentace učitelů

ZÁVĚR

Celkovou kvalitu vzdělávání hodnotíme jako průměrnou. Také řízení školy představuje fungující systém s pozitivy a negativy v rovnováze, tedy má průměrnou úroveň.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou využívány v souladu se vzdělávacím programem školy a s účelem jejich poskytnutí.

Činnost školy je hodnocena jako průměrná.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři a další zaměstnanci ČŠI:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	RNDr. Vladislav Milink	RNDr. Vladislav Milink v. r.
Členové týmu	Mgr. Eliška Těšinská	Mgr. Eliška Těšinská v. r.
	PaedDr. Petr Zábranský	PaedDr. Petr Zábranský v. r.

V Hodoníně dne 2. února 2001

Přílohy nejsou

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:13. února 2001.....

Ředitel školy**Podpis**

PaedDr. Ivo Filipický

PaedDr. Ivo Filipický v.r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, Dobrovolského 4, 695 01 Hodonín, do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okr. úřad Břeclav, referát školství:	23. 2. 2001	74/2001
Zřizovatel:	23. 2. 2001	76/2001
Rada školy:	-----	-----

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	-----